

Legjobb és legolcsóbb a

beretvapenge.

Csak ezt vásároljatok!

„Páneurópa nem akarja összevegyíteni a nemzeteket, hanem szervezni akarja őket“

Coudenhove-Calergi ui felhívása

Bécs, augusztus 6. Gróf Coudenhove-Calergi a páneurópai Unió kezdeményezője és elnöke, Briand legnagyobb akciója alkalmából felhívást intézett mindama európaiakhoz, akik egy új, egy baráti szövetségben élő Európát akarnak.

A felhívás így hangzik:
Briand az Egyesült Európai Államok gondolatának lobogóját emelte fel és ez már kezdete is egy hatalmas cselekedetnek. Ez a tény egy magában hűdület az összes nemzetek sovinstáinak és Európa reakciónáriusainak. De egyúttal a béke kinyilatkoztatása is minden európai számára, akikben békés hajlamok élnek és aki becsületes szándéku. Briand szava Európát két csoportba állította: páneurópaiakba, akik számítani kívánják a háborút Európából és antieurópaiakba, akik az európaiak szövetségét elgáncsolni akarják. Néhány hónap múlva az európai kormányok össze fognak ülni, hogy tanácskozzanak az első páneurópai állami konferencia megtartásáról. Ezen

a találkozáson látni fogjuk ki van Páneurópa mellett és ki van ellene.

Az egészséges emberi ész Páneurópa mellett fog lándzsát törni, amely biztosítja a békét és gazdasági élet fellendülését. Csak egy gazdasági kaosz tud rágaszkodni olyan vámpolitikához, amely közbenső vámokkal mesterségesen darabolja széjjel az európai piacot és megdrágítja az árukat. Amerika Egyesült Államai nem ismerik a közbenső vámokat, emélfogva a természetes fokozása esetén le tudják sülyesíteni áraikat és fokozni tudják munkásaik béréit. Semmisem gátolja Európát abban, hogy kövesse ezt a példát, amely háromszázmillió fogyasztót szerezzen benső piaca számára és ilyen módon minden európaiat részesíthet ilyen gazdasági szervezetségek ajándásaiban.

Az antieurópaiak nem tudják lecafolni ezeket a tényeket. Epen ezért egészen más eszközökkel dolgoznak és jelszavuk: „Páneurópa veszélyezteti nemzeti kultúrákat!“

Ne hallgassatok erre az intelemre, mert Páneurópa nem veszélyezteti az európai kultúrát, hanem csak biztosítja azt a politikát, amely meggátolja a háborút és a forradalmakat. Páneurópa nem fogja az európai nemzeteket sem eltörölni, sem összevegyíteni, hanem szervezni fogja az önálló és barátságos nemzetek tartós együttműködését. Fogadjátok bizalmatlanul azokat is, akik óva intenek benneteket: „Páneurópa jelenti egy ellenséges nemzet hegemoniáját!“

Mert Páneurópa vagy az egyenjogú népek szövetsége lesz, vagy nem lesz az. Európa legkisebb népe is sokkal büszkébb, semhogy szabadságát egy idegen nemzet uralma kedvéért elcserelje. A nyelvi különbözőség sem ok a szövetség ellen. Svájc bebizonyította, hogy a különböző nyelvi népek egyetlen szövetséges államban nagy békességben élhetnek. Páneurópaiak! Határozzatok a jövő érdekében, a béke érdekében, Európa érdekében!

Ünnepélyes keretek között nyitották meg Bécsben az Esperanto-muzeumot

Vagy ötven esztendővel ezelőtt találta fel dr. Zamenhof Lajos az általa eszperantónak nevezett világnyelvet, amely azóta meghódította az egész földkerekséget. Bécsben különösen termékeny talajra talált az eszperanto. Az osztrák fővárosban ma nem kevesebb, mint 82 álamilag vizsgázott eszperanto nyelv-tanár működik és a bécsi rendőrigazgatóság a rendőrlégenység számára eszperantóstanfolyamokat rendeztet be. A nemzetközi eszperanto muzeumot tegnap nyitották meg ünnepélyes keretek között a nemzetközi könyvtár pompás kupa polatermében. A megnyitó ünnepségen Miklas elnökön kívül számos kiváló személység és vendég vett részt. A nemzeti könyvtár nevében dr. Bick igazgató üdvözölte a vendégeket és rámutatott arra, hogy az olvasóközönségben nem kevesebb, mint hatvan eszperanto újság van. Steiner kormánytanácsos, a bécsi eszperantista vezetője, Smítál Walter igazgatóval együtt a muzeum megalapítója, közölte az egybegyűléssel, hogy a muzeumban egyelőre az anyagnak csupán csekély hányada van elhelyezve. Miklas közölte, hogy az eszperanto nyelv elterjedésétől azt várja, hogy a népeket közelebb fogja egymáshoz hozni. Beszédét a következő eszperantószavakkal fejezte be: Desirante al maj karaj gastoj koran bonveno mi deklaras la Internacian Esperanto Muzeon malférmiat. (Üdvözlöm kedves vendégeimet s ezennel megnyitom a nemzetközi eszperanto-muzeumot.) Miklas elnök beszédét szünni nem akaró taps követte. Aztán átadták az adományokat a muzeum számára. Dr. Zamenhofnak 1881-ből származó feljegyzéseit, az ezer kilétszázötödik évi első eszperanto kongresszus vázlatját, dr. Zamenhof arcképét és a Schober rendőrigazgató által adományozott táblát, amely a bécsi rendőrség eszperanto felszerelését ábrázolja. Aztán a különböző nemzetek képviselői anyanyelvükön, majd eszperanto nyelven szólaltak fel. A kongresszus számos résztvevője nemzeti viselőben jelent meg. Egy reg olasz férfi fekete fascista ruhában

és egy belga gyár felügyelője festői népviseletben. A muzeumban 36 üvegzekreny áll, amely historailag értékes okmányokat tartalmaz a különböző kísérletekről, melyek egységes világnyelv megteremtését tűzték ki célul. Ezen kísérletek közül a legnevezetesebb a Voiapek nyelv, amelynek Schleyer János konstanzi preláta a megalapítója. POMPIATI Károly

Világszerte ünneplik Knut Hamsunt hetvenedik születésnapja alkalmával

A németek az író összes műveit kiadják

Berlin, augusztus 6. — Augusztus 4-ikén ünnepelte Knut Hamsun életének hetvenedik évfordulóját. Az az író, akiről Thomas Mann egyik kritikájában azt mondotta, hogy a kor legnagyobb zsenije volt. Amint alkotott, világító utmutatás volt a haladás útján, rávilágított olyan bűnökre, amik minden országban és minden társadalomban egyképpen burjánzanak és egy-egy ember életsorsán megmutatja a bűnök kigyomlálásának helyes útját és módszereit. Paraszti vagyok és költő — írja egyik levelében — de egyúttal ideg ember is vagyok és szolgáltni kívánom az emberiséget.

Husz évvel ezelőtt írta Ehség, Pán, Rajongók, Benoni című regényeit, amelyek azóta a világ minden nyelvén lefordítva, nemcsak olvasmányokká váltak, hanem intő szövegekké. Profétásan érzi meg ezekben a könyvekben a becsületesebb, az emberségesebb jövőt, aminek el kell jönnie, ha megpróbáltatások és harcok árán is.

1859-ben augusztus 4-ikén született Knut Hamsun, aki paraszti foglalkozású felcserele az iparival és cipész akart lenni. De még fel sem szabadult, amikor úgy érezte, hogy intellektuális pályát kell választania és néptanító lett. Irni kezdett, minthogy azonban nem volt kiadója, ő maga adta ki írásait, hogy milyen szakavatottsággal és ügyességgel, arra eklektikus bizonyíték, hogy a kiadói mesterséget föl kellett cserélnie egy másik

bécsi városi tanácsos Nov latin nevű világnyelvről, valamint a bécsi Hörbigernek Okzidental világnyelvről is tartalmaz a gyűjtemény okmányokat. Wilster Jenő 12 kötetes eszperanto szótára, számos eszperanto szakmunka és folyóirat is szerepel a könyvtárban. Hogy az eszperanto nyelv mennyire elterjedt a világon, az abból is kitűnik, hogy már eszperanto gyorsírás és a vakok számára külön eszperanto írás létezik. A muzeum bizonyítéka annak, hogy az egész világot átfogó eszme gyökeret vert a kultúrmentek között.

pályával: utkaparó lett. Aztán kariert csinált, az utkaparóból homokellenőr lett, majd kikerült megint a falura földmunkásnak. Egy évi falukés után egy lap szerződtette utirajok írására, de nem használhatta kéziratait, nem voltak „elég finomak“. Ekkor elment a vasúthoz és kalauz lett, majd egy hajón átlópdzott Amerikába, visszatért megint Európába és Párisban éhezett. Éhezés közben írt programverseket a nők szavazati jogáért. Bordeauxba utazott, itt kikötőmunkás lett, közben pedig szabad óráiban tanult és írogatott. Részt vett a szocialista munkában, politizált de nem bírta ki a pártélet kicsinyességeit és ezektől is függetlenítette magát. Törletlen energiával végül megismertette magát egy-két művével és öregségre hajló korában egymás után jelentek meg grandiozus művei.

Knut Hamsunt a demokráta Németország azzal üdvözli hetvenedik évfordulóján, hogy német fordításban kiadják összes műveit. Ebből az alkalmából a kiadó cég üdvözölő albumot adott ki augusztus 4-ikén. Ebben az albumban találjuk a német irodalom nagyjainak méltatását, közöttük Jakob Wassermannét, aki ezeket írja:

„Több, mint 35 éve kísért bennünket Knut Hamsun neve és műve. Főlöleges mondaná hogy számomra má jelent Hamson egy is, mint alkotó, egy is mint poeta, egy is mint a kor hatalmas tanuja.

Ama ritkák közé tartozik, akiknek hatalom adatott az alkotó kortársak érzés és tudatvilágát gazdagítani. Mint minden nagy költő egy látszólag szűk világot kozmoszba változtatta és e kis világ időhöz kötött figuráinak örökéletű érvényességét kölcsönözt. Ugy érzem hogy meg kell köszönnöm neki a sok kincset amit kaptam tőle“.

Arthur Schnitzler így írt:
„Knut Hamsun első műve óta nem volt irás, amit türelmetlenül ne vártam volna. Minden munkáját elejétől végig elolvastam. Nem volt egyetlen fejezete, vagy jelenete írásainak, amely fűrésztott, bosszantott, vagy csalódást okozott volna. Nem ismerek tisztább levegőt, nem ismerek kristályosabb igazmondást, nem ismerek nemesebb fényt mint azt, ami Hamsun írásainak atmoszférájából belevilágított a lelkembe. Hetven éves születésnapja alkalmából hála s tisztelettel köszöntöm“.

Írtak még Martin Buber, dr. Becker miniszter, Stefan Zweig, Alfred Polgar és Thomas Mann.
[Norvégia]ban pedig Knut Hamsun szűkebb hazájában országos ünnepek keretében hódoltak a kis nép nagy fiának.

Új rend a nemzetközi vonatok vámvizsgálatánál

A vámvizsgálat miatt nem szabad késedelmet szenvednie a vonat menetidejének

(Bucuresti-Bukarest, aug. 6. Az Új Kelet tudósítójától.) A pénzügyminisztérium régi anomáliát szüntet meg akkor, amikor rendeletileg reorganizálta a közvetlen vonatok vámvizsgálatait. A pénzügyminiszteri rendelet az alábbi három pontban szabályozza a vámvizsgálatot:

1. Ha a vámvizsgálat a csomagok ellenőrzésénél felfedeznek olyan árucikkeket, amelyekre nézve az utas nem kérte az elvámolást s amelyekre következtetésképen kihágási eljárás indítandó, jegyzőkönyvek felvételét úgy kell intézni, hogy emiatt a vonat késlekedést ne szenvedjen. Amennyiben a hivatalos formáságok elvégzésére a vonat várakozási ideje nem volna elegendő, a csempész utas csomagjával együtt le szállítandó s az eljárás a vonat elindulása után folytatandó. Ezt a módszert azonban csak abban az esetben lehet követni, hogyha nyilvánvaló és nagyobb mérvű csempészésről van szó és akkor, hogyha egyeztetés már bűntettelt csempészésnél találnak be nem vallott árukat.

2. Hogyha a vámvizsgálat a vonat várakozási idejében nem végezhető el, a vámvizsgálat a vizsgálatot a mozgó vonaton folytatják tovább, mindaddig, amíg el nem végzik. E célból a vámvizsgálatok vasúti szabadjegyet adnak.

3. Ha az utasok közül valaki vámolás alá eső árucikkeit bevallja és abban a városban, ahová utazik vámhivatal van, az elvámolást nem kell feltétlenül a határállomáson végezni. A podgyás kísérőiratahoz hozzátartozó a határállomás vámhivatalának a figyelmeztető jegyzéke, amelynek alapján az illető végállomáson vámolják el az árut.

Keresünk azonnali beépítésre segédkönyvelő nőket fiatalembert, aki a román és német nyelvet szöveges és írásban tökéletesen bírja. Kézelt írott ajánlatokat „Cluj gyárvalalat“ jellegével a kiadó továbbít.

a K
Negy
kilen

(Cluj-Ko tudósítójától) lozsvár keleti katonai körterében él. A béke elkerülése és szente a lasztnak a kor ezeket emberbarát gesztusait és életem egy a rejtetes kor, amikor rodtalmában Magann utolsó soka ember talál sorokat író cseveg kellené, a kitalálni ma — Mi es

A második detuntillorben már a halott. Nyopár és nyopár csil szompár, nyopár — nő. Itt már s a kripták a Hátam zift a táma ugyanaz a megyek... tatok valak Nyole ágy nyole csont bozontos szgyon külvör sem mozdultem... Sen nincis többé szöngyü bi

I felerdelek nyu. A csot meg néha b zat, akire h rodik a s nek hivtak Mite Neum akat. Peléje csak az ajk odatapasztor és figyelem zöket.

— A kés Csak felvillos humerizmus szonadit ell hogy utolsó az erimeit. vebiem a r ját, amit me

Nem szöl hogy várjak denivalója.

Miert maak réltun igazságot ak védeni.

Szegény M tudja neki használhat. jöt összeszed merttia kellen, mert hiszen var. hogy v és hogy ne

Női

Élő csontvázak között a kolozsvári katonai kórházban

Negyvenkettedik napja folytatja az éhségsztrájkot a kilenc politikai fogoly. A mesterséges táplálás irtózatós kinokat okoz az éhségsztrájkolóknak

(Cluj-Kolozsvár, aug. 6. Az Uj Kelet tudósítójától). Erdély fővárosában, Kolozsvár kelles közepében, a Zapolvay katonakórház egyik második emeleti körterében kilenc ember közt az éhségsztrájk. Szeretnénk minden feltevést eleve elkerülni. Világnézetileg hatalmas és szinte áthidalhatatlan szakadékot választanak el bennünket e ymástól. Amikor szöveget a sorokat írom. Legelőször emberbaráti kötelességemet akarom teljesíteni és próbálom magamról kiűzni minden egyik legszörnyűbb vízióját, azt a rettenetes képet, amely elem tárult akkor, amikor az éhségsztrájk kolozsvári kórházban történt.

Magammal hoztam kilenc ember talán utolsó sóhaját, magammal hoztam kilenc ember talán utolsó üzenetét és amikor e sorokat írom, még mindig a fülemben cseng kilenc haloklónak kétségbeesett liázása, amint a fülemben sugják, mert kultúránk már nincs erejük, hogy...

— Mi csak az igazságot akarjuk.
A második emeleti körterem... „Sala de mitor”. A foglyok terme. A teremben már napok óta minden csendes és halott. Nyolc dermet, megfagyott szempár és nyolc gulába rakott, hideg szurony csillogása él még mindig. Nyolc szempár, nyolc szurony. A kilencedik fogoly... — nő. Más teremben van.

Itt már semmi sem mozog. A teremben a kripták lelekedermesztő éjféli hangulata. Hátam mögött nagyot csapódik az ajtó támadt léghuzatban és még mindig ugyanaz a mozgás nélküli csend... Előre megyek... Tanácsalánul kérek... kutatók valakit... De senki nem mozdul. Nyolc ágy fal mellett, a nyolc ágyban nyolc csontváz. A csontvázaknak fekete, bozontos szakálluk van és nagyon nagyon különösen csillogó szemük. Senki sem mozdul, senki sem kérdi, miért jöttek... Senki sem kínál helyet, itt már nincs többé eltekintve, ez az éhségsztrájk szörnyű birodalma.

Érdelek egy csontváz mellé. Szörnyű. A csontváz még meleg. A csontváz még néha bördül egyet és ezt a csontvázat, akire ha az ember ránéz, összefacsarodik a szíve. Máté-Neumann Ernőnek hívták valamikor és újságíró volt. Máté Neumann Ernő csontváza beszél nekem. Feléje hajlok, nem hallok semmit, csak az ajkák mozognak. Mellétek szom, odatapszom a fülemet mozgó ajkához és figyelem, amikor mondja a következőket:

— A késem ott van a párnám alatt. Csak félrelógatásával tudtam az emberi humanizmus legszörnyűbbikét, a felső szonát elkerülni. El vagyok száncva, hogy utolsó maradék erőmmel felharcoltam az ermet. ha még egyszer el kell szembem a pokolnak azt a szörnyű kínt, amit mesterséges táplálásnak hírnak.

Nem szól többet, csak szemével int, hogy várják, mert neki még van mondanivalója, ha nem is sok, de még van.

— Miért sajnálnak bennünket. Ne írjunk ráunk sajnálkozva, hiszen mi az igazságot akarjuk, az igazságot meg kell védeni.
Szegény Máté-Neumann Ernő. Ő már tudja neki az amnesztia már többé nem használható. De azért küzd és utolsó erejét összeszedve magyarázza, hogy az amnesztia kell, hogy vonatkozzon rájuk is, mert hiszen annak csak két kritériuma van, hogy valaki politikai fogoly legyen és hogy ne legyen jogerősen elítélva. Ez

pedig egyformán áll mind a kilenc éhségsztrájkolóra. Azt mondják, hogy az amnesztia-rendelet csak a Marzetti törvény 11-ik paragrafusára vonatkozik. De hát ugyanannak a törvénynek az első paragrafusa, amelynek alapján őket elítélték, benne foglaltatik a 11. paragrafusnak intézkedéseiben is, amely 1-nyegilke csak magyarázza az első paragrafust. Hát miért nem engedik őket szabadon. Az ügyvédek is értenek valamit az ilyen dolgokhoz és még nem akart ügyvédek, aki azt mondta volna, hogy azért hagyjátok abba az éhségsztrájkot, mert az amnesztia-rendelet nem vonatkozik rájuk.

A morfium, oh a morfium, milyen jó is a morfium. — mondja Máté Neumann Ernő. Három nap óta morfiummal élek, tudja, hogy milyen jó az a morfium és hogy milyen furcsa is az, hogy nem es szép, nagyon szép minden. Olyan edes, szép érzés.

Igy folyik a beszélgetés Máté-Neumann Ernővel arról, hogy milyen jó is a morfium és hogy milyen furcsa is az, hogy neki most itt kell feküdni, a hajált várni, hiszen ő újságíró volt, a demokráciának hívja. Valamikor nagy cikkeket írt a nagyváradi lapokban és abban ugyanannak a Maniu-kormányának demokráciáját bírdele amely őt meztagadta. Ugyanannak a Vaida Sándornak a megváltásában hitt, aki még ellenzéki korában kijelentette, hogy igazságtalanság az, amit velük csináltak és aki most szintén meztagadta.

Szenkovics Sándor. Uj arc, uj fejezet ebben a szörnyű tragédiában.

— Szüleimet, két hugomat tartom el. Itt megcsuklik a hangja, ajkain megjeleNIK egy vörös kis vércsepp.

— Szüleim vannak otthon, akiket én kell tartasak, ne írja azt, hogy rosszul vagyok.

Megígertem, hogy nem fogok Szenkovicsról semmi rosszat írni. És most itt küllöm Szenkovics üzenetét vajánová Varad mellé egy kis faluba. Az öreg Szenkovics apa és a drága jó mama ne aggodjanak. Az ő fiuk az nagrenül jól van. Két nap mulva dönteni fog a semmitűszék és Szenkovics Sándor haza fog menni két kemény karjával, gyermeki szeretettel, me késeni anyjának és öreg öreg édesapjának és két hugának a mindennapi kenyeret.

Imbri Péter. Harmincöt nyolczized fok. Imbri Péter hóna alól épen akkor került ki a jázmérő. Imbri rezignáltan veszi tudomásul, hogy az ő kalóriái bizony egy kissé rosszul állanak. Imbri Péternek nül ki a teste és hány. Rettenetesen hány.

— Hiszen éhezni nem is olyan borzasztó — suhogja szegény. Csak ne etetnénk mesterségesen. Hiszen ez szörnyűség. A beleim... Érzem, hogy össze vannak zsugorodva. Miért akarják kifejteni egy szondával?...

Imbri Péter nem izen semmit. Neki nincsen mit mondani, neki nincs kinek elmondani, hogy ő az igazságot akarja és az igazság az, hogy az amnesztia rájuk is vonatkozik.

Rosenfeld Sándor. Vaida Sándornak izen. Azt izeni neki, hogy tanulmányozza át egy kicsit az amnesztia-törvényt. Az ő ügyüket nem szükséges, hogy át tanulmányozza, hiszen azt ő eléggé jól ismeri. Aztán mondjon ő ítéletet, igazuk van-e nekik, amikor az általa szerkesztett amnesztia-törvény igazságaiért küzdenek.

Lazár Ödön. Héttagnu család fölött rendelkezik és két héttel észölt temették el szerenéséten édesapját, aki belehalt a fájdalomba.

Végigmegyek a többiekben. Klein Ödön. Lénárt Árpád s Avramescu Stefan ágyai nál. Mindegyik szemében kivétel nélkül ugyanaz a fanatikus híj ég s az a törbetetlen, megbizonyosodott bizalom, hogy az amnesztia-rendelet rájuk is vonatkozik. És mindegyikük szemében ugyanaz a néma kérdés ég, hogy miért kell akkor negyven napi böjttel a semmitűszéki döntést kibőjtölni.

Chaja Lipschitz. Ki látta Chaja Lipschitzet a kolozsvári törvényszék tárgyalótermében hadbírákkal és törvényaragratfusokkal viaskodni?

Chaja Lipschitz ma egy külön szobában az éhségsztrájk vereszik. Egy dus hajkorona, amely alatt két okos, fekete szempár ragyog egy viaszszárga halotti maszokban: Ez ma Chaja Lipschitz.

— Tajico... sá nu te super... Tatico voui fi atá de buná... Mamico, sá nu fi pristi... Viu... viu deja.

Igy delirizált Chaja Lipschitz kétszer huszonnégy órán keresztül a körteremben. Chaja Lipschitz már otthon volt, Beszarabiának egy eldugott kis fészében és még mielőtt eltávozna erről az árnyékvilágról, mint jó kis gyermek, bocsánatot kért az édesanyjától, az édesapjától. Pedig már 25 éves és tavaly kapta meg a tanári diplomát. Szegény kis Chaja Lipschitz! Tüdejének ma már csak romjai vannak meg. Megmondom neki, hogy a semmitűszék két nap mulva fog dönteni az ügyükben. Hőrgés tör elő melléből.

— Oh, ce bine ar fi... Milyen jó volna... Milyen jó volna már tullelni egyszer mindenem. A szonda oly rossz, oly rettenetes, miért akarják, hogy ő az ő kis nyomorult festével még tovább kínlódjon és még tovább szenvedjen. Ő már 25 éves, ő már oly sokat él. Az ő sorsa, ha ki is engedik, már csak a halálé. Mit akarnak tőle.

— Milyen jó — mondja — hogy születtem.

Emésztési nehézségek

Ha Ön egy tabletta Magnesia Perhydrolt kevés vízben feloldva étkezés után bevesz, akkor az emésztési zavarok már csak szomorú emlékként maradnak az ember lelkületében. Gyomorégés, böfögés, hányinger, gyomorizgalmak stb. néhány perc alatt elmúlnak, nyomban az első dózis bevétele után. A Magnesia Perhydrol (név törvényesen védve) semlegesíti a gyomorsav-főlöslegeket, ezek ugyanis legtöbb esetben előidézői a szenvedéseknek. A Magnesia Perhydrol könnyű, fájdalommentes emésztést biztosít az ön számára. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

im: távol vannak, legalább nem láthatják rettenetes sorsomat. Hiszen olyan nagyon-nagyon jók voltak hozzám mindig és most, most talán már mindennek vége. Neki csak az orvoshoz volna még egy kérése. Chaja Lipschitz meg tudja értani, hogy mi a kötelesség. De tekintsen el vele szemben az orvos a kötelesség től és ne kínozza oly nagyon avval a szondával. Hiszen neki már minden mind-egy... Hiszen már ő mindennel készült...

A kolozsvári élő-halottak rettenetes birodalmában járjam. A Zeppelin talán ugyanakkor kötött ki négy napi utja után a newyorki kikötőben és valaki rádióján Páris, Bécs, vagy Londont fogta. A kulturának s a civilizációnak XX. századában pedig ugyanakkor kilenc ember készült az éhségsztrájk. S én magammal hoztam ennek a kilenc embernek az utolsó sóhaját, utolsó üzenetét. A fülemben még mindig ott cseng a kilenc haloklónak kétségbeesett liázása, amint a fülemben sugják utolsó erejük összesze déseivel.

— Mi csak az igazságot akarjuk!
Weinmann Vilmos

Füredőre, nyaralóhelyekre utazó előfizetőinket felkérjük, közöljék pontos címüket a kiadóhivatalal, hogy az Uj Keletet főnnakadás nélkül küldhessük.

— Vasárnap alakul meg a könyvkereskedők egyesülete. Az erdélyi és Bánáti könyvkereskedők Egyesülete vasárnap, folyó hó 11-én d. e. 10 órakor tartja alakuló gyűlését. Ez az alakulás nemcsak a könyvkereskedők egyesületét fogja szolgálni, hanem irodalompartolást is ítélt programjába és a legrövidebb időn belül meg fogja rendezni a könyvhetét is.

Blatt harisnya és kötött áruházában az elárusítás tovább tart.
Blatt, Fötér 13.

Női és férfiruhákat vegyileg fest, tisztít Unió Cluj

Egy angol liberális politikus pénzelte az orosz forradalmat Trotzkij életrajzában folytatja szenzációs élményeit

Leó Trotzkij életrajzában ebben a részében a második forradalom után történt fogságáról mond el érdekes részleteket.

Mostani fogságomat — írja — könnyebben tudtam elviselni, mint az elsőt. Mondanom sem kell, hogy a viszonyok sokkal kedvezőbbek voltak, mint azelőtt. Kis ideig bent tartottak az ugynevezett Kereszt-börtönben, majd a Péter-Pál erődbe kísérték és végül az ugynevezett előzetes letartóztatottak helyiségeibe. Mielőtt Szibériába transportáltak volna, becsuktak egy tranzitbörtönbe. Egész börtönéletem tizenöt hónapig tartott és nincs is különös okom fogságbeli életem fölött panaszkodni. Nagyon jó iskola volt ez számomra, nyugodt, csendes magánéletben, különösen a Péter-Pál erődben ideális környezetet kaptam intellektuális munkám számára. Nyugodtan dolgozhattam a tiszta és elég kényelmes helyiségekben.

A halálraítéltek játéka

Ennek ellentétje volt az előzetes letartóztatottak börtöne, ahol már nagyon sok ember zsúfolódott össze és nagy volt a lármája. Számos foglyot halálra ítélték. Ezek is ide kerültek. A forradalom után mindenféle atrocitások és erőszakos kisajátítások az országban napirenden voltak, ezekben a vezetőit csukták le köztük a börtön magáé eléggé liberális szellemű lett vezetője, a cellákat nem is zárták le és naponta több órát sétálhattunk. Orákhosszat játszottunk „békaurót”. A halálraítéltek ép úgy ugráltak, mint mi magunk. Feleségem hetenként kétszer látogatott meg és a börtönőrök mindig elvették, valahányszor leveleket és kéziratot cseréltünk ki egymással.

Szókni Szókni!

Szeptember 19-én tartották meg a szovjetképviselők elleni tárgyalást Stolypin hadbírósa előtt. Pétervári egész rendőrsége és katonai helyőrsége mezeisíva volt ezekre a napokra, a tárgyalást azonban eléggé liberálisan vezették. A reakciónak ugyanis az volt a célja, hogy Witte gróftól kompromittált, amennyiben liberálizmusát és a forradalommal szemben való gyűlöletét kívánta nyilvánvalóvá tenni.

Bennünket polgári jogaink elvesztésére és deportálásra ítélték. Ez aranylag cnyhe ítélet volt. A deportáció egész életre szóló és minden szökési kísérletet háromévi kényszermunkával büntettek. Rabruhába öltöztettek, de megengedték, hogy saját cipőimet használjam. Ez nagyon fontos volt, mert cipőtalpamban elrejtettem egy vékony passzust és a sarok bőlarabjai között néhány aranyat.

Mindnyájunkat Obdorszk faluba deportáltak az északi sarkvidékre. A tisztviselők, akik mellénk voltak rendelve, nagyon udvariasan és előzékenyen bántak velünk. Ekkor ugyanis még nem lehetett tudni, hogy a forradalom, vagy az ellenforradalom fog-e győzni. Tobolszk felé már nem volt vonat, heteken át számon vittek bennünket és egy hónapnál több időre volt szükség, hogy eljussunk Beresowba, ahová egykor Nagy Péter híres munkatársát, Mencsikoff herceget száműzték, amikor kegyvesztett lett. Itt elbátároztam, hogy meg fogok szökni. Utamról naponta levelet írtam feleségemnek.

Rosbowski utmester

Beresowban két napig pihentünk. Még mindig háromszázhatvan mérföldnyire voltunk Obdorszk falutól, ahol a hatóságok nem féltek attól, hogy megszökünk. Egy Rosbowski nevű utmester tájékoztatott arról, hogy hogyan szökjem meg. Ajánlotta, hogy ne menjek azon az úton, amerre jöttem, mert itt feltétlenül elfognak. Fróbája meg — mondták — a Sosva folyón az Ural-hegy felé megszökni. Arra ugyan nincsenek utak, ha csak a nomád osztrákok rénszarvasai nem hagytak valami nyomot. Igaz, hogy a

rendőrök erre nem keresnek magát, de ki van téve annak, hogy elpusztul a hóban. Februárban ugyanis arra iszonyú hóviharak szoktak dúlni.

Dr. Feit, egy sorstársam kioktatott, hogyan lehet szimulálni betegséget, hogy bekerüljek a kórházba. Itt egészen szabadon élhettem. Orákhosszat sétálhattam és a doktor megengedte, hogy minél többet sétáljak, ugyanis sekkisem gondolt arra, hogy ebben az időjárásban megszökjek.

Lenin hajlékában

Rosbowski utmester egy kicsiny nővési parasztot ajánlott, akit „kecskelőnek” eszójtunk. Ő lesz — mondotta — az én szökésemnek a szervezője. Egészen önzetlenül csinálta és sulyosan megbüntették amikor kitudódott az én szökésemben való részvétele. A paraszt szerzett nekem egy citriai földmivest, akinek két rénszarvasa volt, ez szökettet meg, de ugyanez a részeges fráter árulta el szegény kecskelőbűt.

Eljutottam Finnlandba Leninhoz és Martowhoz, akik egy faluban laktak. Martow szobája nagyon rendetlen volt, tele volt újságokkal és cigarettahullal teli kéziratokkal. A zseniális ember, aki folyton új és új gondolatokat teremt, ezáltal tanácstalan volt, nem tudta, mit lehessen csinálni.

Lenin szobája, mint mindig, most is teljes rendben állott. Lenin nem cigarettázott és a szükséges iratai, újságjai és könyvei mindig olyan helyen voltak, hogy bármely pillanatban elő tudta azokat keresni. Lenin átolvasta a fogságban írott jegyzeteimet, sok tekintetben helyeselte, de számos kifogása is volt ellene. Azt tanácsolta, hogy utazzam Helsingforsba ahová néhány jó címet is adott.

Néhány hetet Ogaluban, Helsingfors egyik elővárosában töltöttem el feleségemmel és kicsi fiammal, aki fogságom alatt született. Ebben a magányos menedékhelyre az „Oda és vissza” című utleírásomat, az érte kapott honoráriumból kimehettem külföldre.

Londonban

Igy jutottam ki Londonba, ahol a párt egy templomban tartotta meg kongresszusát. A forradalom Oroszországban azonban lezajlóban volt. A brit liberálisok óriási érdeklődést tanúsítottak irányában. Vezető politikusok magukhoz kérték kongresszusi delegátusokat, hogy bemutassák barátaiknak.

A forradalom apályát sulyosan éreztük mi itt külföldön, akik a párt pénzeket már majdnem teljesen feljöttük. A kongresszus további vezetéséhez sem volt pénzünk, nem is szólvá arról, hogy kötelesek voltunk kifizetni az oroszországi delegátusok utiköltségeit. Amikor ezt szóvá tettük a templomban, valaki megjegyezte hogy elvégre örökké nem maradhatunk itt a templom fái között és valamit feltétlenül csinálni kell.

Erre egy egészen váratlan dolog történt. Egy angol liberális, emlékezetem szerint háromezer fontsterlinget ajánlott fel az orosz forradalom javára, de megkövetelte, hogy a forradalomnak ezt az adósságlevelét a kongresszus minden delegátusa írja alá. A levelet természetesen meg is kapta sok száz aláírással. Fájdalom, a reakció és a háború éveiben a párt soha sem volt abban a helyzetben, hogy ezt az adósságát kifizethesse, csak amikor a szovjetkormány uralomra került, tudtuk neki nagylelkű kölcsönét visszafizetni.

Kolozsvár város kölcsönének odisszeája

Simon tanácsos szerint szó sincsen arról, hogy a frankfurti Lissmann-cég pozitív kölcsönajánlatot tett volna a városnak és így maguktól elesnek a sulyos feltételekről kiportált fantasztikus hirdesések

(Cluj-Kolozsvár, aug. 6. Az Uj Kelet tudósítójától.) Kolozsvár város kölcsönkérdése már hosszabb idő óta vajudik. A város, amelynek évek óta sürgős szüksége van nagyobb összegű kölcsönre, hosszú ideig kölcsöntárgyalásokat folytatott két szélhámmal, amelynek eredménye természetesen per lett. Közben azonban a beállott kormányválság miatt pillanatnyilag abban maradtak a kölcsöntárgyalási akciók, csak most, az új kormányvezetés alatt fogott hozzá a város nagyobb összegű kölcsön megszerzéséhez. Mint ismeretes, pár hónappal ezelőtt a Gebrüder Lissmann frankfurti pénzügyi csoport ajánlatot is tett Kolozsvár városának ötmilliárd kölcsön közvetítésére. A városi tanács azonnal tárgyalás alá is vette az ügyet és megállapította, hogy ilyen nagy összegre, jelenleg a városnak nincs szüksége, illetve nem képesek ilyen nagy adósságot vállalni és ezért gondoskodni fog róla, hogy a kölcsön összegéből a többi erdélyi városok is valamilyen uton részesedjenek, amit egy városközi bank alapítása révén akartak nyelbeírni. Közben azonban, beavatott körök híre szerint, egy újabb ajánlat érkezett a Westminster Limited cégtől, amiért a kölcsöntárgyalások hirtelen megszakadtak.

Fantasztikus feltételek

Egy kolozsvári reggeli lapban olyan cikk látott napvilágot, mely szerint a város a Lissmann-céggel tárgyal, melynek kölcsönfeltételei, ha a lap értesülé-

sei megfelelnek a valóságnak, tényleg katasztrófát jelentene a város lakosságára. A cikk szerint a város Lissmannéktól 500 millió lejt akar felvenni. A kölcsön kibocsátási arfolyama 92, kamatozása 7 és fél százalék, amelyből körülbelül 11 százalék emissziós kiadások és províziók levonandók lesznek, úgy, hogy 81-es kötvényeket kap a város 100 helyett. Ami azt jelentené, hogy 500 millió lejt helyett csak 405 milliót adnának, de 500 milliónak kamatait kell törleszteni. Így tehát a kölcsön ötven félévi részletben törlesztve, évenként 44 millió lejt tenne ki, amit a város költségéből kell leszállítani és így 405 millió helyett ötven év alatt egymilliárd és 100 millió lejt fizet vissza a város.

Ötvenmillió állatkeret?

Egyben köteles a város több sulyos feltételt teljesíteni. Eshedig: A beruházások felerészét a kölcsönadó akarja megépíteni a kölcsönadó pénzből. Egy alakítandó Cassa Rurla (Városközi Bank) kezelni és leszállítaná a jövedelmet a megjelölt célokra. A város köteles lesz beruházni: a közbiztonság kibővítésére, a jéggyár kibővítésére, állatkeret céljaira 50 milliót, stb. Ezen tervek szerint, melyek megvalósulásuk esetén óriási terhet jelentenek a városra, amely fizetési kötelezettséget csak úgy tudná pontosan betartani, ha a városi illetményeket legalábbis 80—100 százalékkal felemeli. A hírt a város lakossá-

ga érthető ellenszenvvel fogadta, mert a jelenlegi magas városi taxákat is alig képes megfizetni.

A városi tanács nem tud a kölcsönajánlatról

Ez alkalommal felkértük dr. Simon városi tanácsost, aki a kölcsöntárgyalásokat vezeti és kérésünkre az alábbiakban ismertette a kölcsönügy jelenlegi állását:

— Nagyon meglepott az említett lap cikke, amelyben pozitív adatokat vettünk fel a kölcsöntárgyalásokról. En az egész cikket komolytalannak tekintem, mert sem én, sem a városi tanács soha a Gebrüder Lissmann-tól, vagy más bankháztól ilyenemű kölcsönajánlatot nem kaptam. Teljesen osztom a névtelen cikkíró nézetét, hogy ezek a feltételek rendkívül sulyosak, sőt én személyesen is abszurdnak tekintem azokat. Nem is tudom elképzelni, hogy komoly bankár ilyen ajánlatot teletne.

— Csak rosszkarantú tendenciózus beállításnak tekinthetem azt az állítást is, hogy az én tervem szerint a város köteles lesz állatkeret céljaira 50 milliót be ruházni.

Az embereknek sincs mit enni, nemhogy állatkeret tartssunk!

— A mai gazdasági krízisben még embereket alig tudunk ellátni munkával, nemhogy milliókat fordítsunk állatok tartására. En az alapítandó Cassa Ruralaról semmitsem tudok. A Lissmann-csoport a városnak egy kölcsönajánlatot írásban sohasem adott és ami engem illet, az ezen céggel folytatandó további tárgyalásokat, épen egy konkrét ajánlat-tevéstől tettem függővé.

— Beérkezett azonban a városi tanácsos több más ajánlat, ezek között a Westminster Ltd. ajánlata is, amely ugyanolyan feltételű, mint az állami stabilizációs kölcsön. Azonban sokkal erősebb, mint az állami, mivel a városnak a províziót sem kellene megfizetni. Az ajánlatot benutattam a városi tanácsnak is, mely egyhangulag elfogadta és engem bizott meg a kölcsöntárgyalások levezetésével.

Szó sincs a taxák emeléséről

— Ennek az ajánlatnak — mondja dr. Simon — bizonyos részében való kiegészítést (nemcsak produktív munkát, hanem képzést is) kértük és megállapodásunk szerint a tárgyalások a jövő héten folytatódnak.

— Áramdíjemelésről és egyáltalán közterhek emeléséről beszélni most lehetetlen, mert én nehezen fogom becégyezsémet adni, hogy akármilyen közterhet csak egy banival is emeljék, mikor állandóan azok csökkentésére töreksem.

— Halalmas tűz pusztított egy drezdai áruházban. Drezdából jelentik: Az Elbe kikötőjében az elmúlt éjszaka tűz ütött ki egy halalmas áruházban. A tűzoltására gondolni sem lehetett, minthogy a lángok és a füst miatt a tűz szinte lyé meg sem lehetett közelíteni. A tűzoltóság a tűz lokalizálására szorított. Az áruház, amelyben főleg tranzitáruk voltak felhalmozva — leginkább kanadai és délamerikai huskonzervek — faldig leégett. A kár hozzávetőlegesen becsült szerint tízmillió márkára rug.

— Légi rendőrség Franciaországban. Párisból jelentik: Franciaország légiügyi minisztériuma most tette közzé a légi rendőri szolgálatról szóló szabályzatát. Eszerint megszervezik a repülőgépeket ellenőrző rendőrséget. Ezeknek saját repülőgépeik vannak, melyekről a levegőben is ellenőrizhetik az esetleges szabálytalanságokat. Amennyiben a rendőrségnek valamelyik repülőgép vezetője ellen kifogása volna és azt lezárásra akarja kényszeríteni, jelt ad egy kilövésről, amelynek füstfelhője olyan szikrázó, hogy azt a másik gép pilótája feltétlenül megismeri. A kilövés után a szabálytalanságot elkövetett pilóta tartozik követni a rendőri repülőgépet és ott kell leszállania, ahova ez vezet.

a
B
S

(Bucuresti)
Kelet tud
lupényi bá
tek. A szta
ta ki az u
kátus közg
munkás ve
sára az ad
tóság vona
a munkáso
ni, miután
kisebbségb
örakor a
sztrájkot.
toria és E
két ponton
munkát és
István bá
munkásai
hoz.

Ezekben
megkezdőd
érkeztek. A
István és
is, hogy es
A sztrájk a
nyakban a
veszélyes h
tűz volt. A
hez inultak
nek főnöke
szüntesse b
a munkáso
arra, hogy
kat veszély
tyuk és
működni. A
ták Radut
összeszúrka
sekkel száll
benmaradá
munkások
hatása ala
szüntették
munkásoka
ták.

A lupény
Azonnal e
Rozvan pre
egy század
A tüntetők
kezdték a
kal és a há
3800 munká
mai nap fo
ményre, mi
seget kért

AV
Nagy mi
Üsezi
chemin
Stran
Az
Bukares
Amer

Tizenhat halottja van a lupényi bányászsztrájkoknak?

Bukaresti hír szerint a csendőrök belelőttek a sztrájkolóba. Háromezernyolcszáz bányász sztrájkol a Zsilvölgyében

(Bucuresti-Bukarest, aug. 6. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap reggel a lupényi bányamunkások sztrájkba léptek. A sztrájkot még vasárnap mondta ki az ugynevezett független szindikátus közgyűlése, amelyen néhány száz munkás vett részt. A sztrájk kimondására az adót okot, hogy a bányaezraeltség vonakodott a szindikátus számára a munkások egy napi bérét visszafizetni, miután a bérlevonást kérők száma kisebbségben volt. Tegnap reggel hat órákor a munkások megkezdtek a sztrájkot. A sztrájkolók többsége a Victoria és Elena bányákban dolgozik. E két ponton már nem is vették fel a munkát és a sztrájkolók a Karolina és István bányák felé indultak, amelynek munkásai nem csatlakoztak a sztrájkhoz.

Ezekben a bányákban a munka már megkezdődött, midőn a sztrájkolók odaértek. A sztrájkolók terrorizálták az István- és Karolina-bányák munkásait is, hogy csatlakozzanak a hozzájuk. A sztrájk általánosság vált, az összes bányákban alig kétszáz munkás maradt a veszélyes helyeken, ahol gázölés vagy tűz volt. A sztrájkolók a villamosüzemeket is leállították és felszólították ennek főnökeit, Radu üzemvezetőt, hogy szüntesse be a munkát. Ez szembeszállt a munkásokkal és felhívta figyelmüket arra, hogy a bányákban maradt társait veszély fenyegeti, ha a vízszivattyúk és a ventilátorok megszűnnek működni. A sztrájkolók erre megtámadták Radut, véresre verték és késekkel összeszurkálták. Radut súlyos sebesülésekkel szállították be a kórházba, életbenmaradásához kevés a remény. A munkások fenyegető magatartásának hatása alatt a villamosműveknél beállították a munkát és az ott dolgozó munkásokat a sztrájkolók eltávolították.

A lupényi csendőrmestert, aki közbelepett, véresre verték a munkások. Azonnal értesítették a hatóságokat. Rozvan prefektus, a szigurancafőnök és egy század csendőr érkeztek Lupénybe. A tüntetők erre szétoszlottak és megkezdtek a tárgyalásokat a hatóságokkal és a bányaezraeltséggel. Összesen 3800 munkás sztrájkol. A tárgyalások a mai nap folyamán sem vezettek eredményre, mire a prefektus katonai segítséget kért Dévától és a nagyszébeni 18-

ik divíziótól. A sztrájkolók megszállták a lupényi villamosműveket, hogy annak működését megakadályozzák, aminek következtében az a veszély fenyegetett, hogy a bányát víz önti el, a felgyülemlett gázok meggyulladnak és

az egész környéket felrobbantják. Ma délelőtt a helyszínre érkezett Hunyad megye főügyésze is és felszólította a munkásokat, hogy távozzanak el a megállva tartott villamosüzem területéről. Hír szerint a munkások megtagad-

ták az engedelmességet, mire a főügyészség sortűzet vezényelt. Az összeütközésnek állítólag tizenhat halott és sebesült áldozata van, ezt a hírt azonban lupényi tudósítónk még nem erősítette meg. A vulkáni, petrosényi, lónyai és petrilai bányamunkások nem csatlakoztak a sztrájkhoz. Lupényban azonban a hangulat rendkívül feszült. Minden pillanatra újabb összeütközéstől tartanak. Az összes üzletek és nyilvános helyiségek zárva vannak. A sztrájkolók Vulkánba és Aninára küldtek delegátusokat, hogy az ottani bányászokat is a sztrájkhoz való csatlakozásra bírják, ez azonban nem sikerült.

Másfélmillió lejbe fog kerülni a jegy a Zeppelinen a világkörüli utra, de lehet „szakaszjegyet” is váltani a léghajóra

Tokiótól Los-Angelesig kétezer, Los-Angelestől Newyorkig háromezer dollárba fog kerülni a „szakaszjegy”

Newyork, aug. 6. — A Graf Zeppelin világkörüli útjára a newyorki Szabadság szobortól indul el. Az előkészületek már megtörténtek a nagyútra. A világkörüli út a léghajó teljesítményének próbája s egyúttal a legjobb propagandának kínálkozik hosszujáratu légi utakra a gyorsaságra törekvő jól szituált emberek körében.

A világkörüli út viteldíját kilenczser dollárban állapították meg, de egyes szakaszokra is lehet jegyeket váltani. A Tokió—Los-Angeles közötti kétezer, a Los-Angeles—Newyork közötti szakasz háromezer dollárba kerül. A virginiai Richmondban hozzáfogtak hangárépítéshez, hogy a Graf Zeppelin a közbelső leszállásnál fedél alá kerülhessen.

A tervbe vett újabb léghajóépítésekkel kapcsolatban még azt jelentik, hogy a négy új léghajó elkészülte után azonnal felveszik a rendszeres utasforgalmat Európa és Amerika között és pedig akként, hogy havonta mindkét irányban ötvenötven utas részére hat-hat légi járatot indítanak.

Oroszország és Kína megkötötték az előzetes megállapodást a békés megegyezésre

A népbiztosok tanácsának mai ülése fogja letárgyalni az augusztus elsején kudarc okát

London, aug. 6. Pekingi jelentés szerint a mandzsuri csapok főparancsnoka jelentést küldött a nankingi kormánynak, melyben közli, hogy a csapatok körében az utóbbi hetekben megerősödött a kommunista propaganda. A parancsnok jelentette, hogy két kínai osztag a propaganda hatására átszökött az oroszokhoz. A parancsnok azt kérte, hogy amennyiben a határon a csapatokra továbbra is szükség volna, a kormány gondoskodjék arról, hogy a kommunista propagandáért felelős csapatvezetőket sürgősen vonják vissza a határról.

Az Indopacific tudósító írta a jelentés Charbinból, hogy a kínai és az orosz megbízottak az utóbbi három pontban kötötték Mandzsuriában előzetes megállapodást a két ország között támadt konfliktus eljímálására:

1. A két fél megszünteti a katonai műveleteket és csapatait elvonultatja a határokról.
2. Négy héten belül hivatalos konferencia ül össze s ezen megvitatják az összes függő kérdéseket.
3. A konferencia összeülése előtt megindul a régi rendes vasutforgalom a kelet-sibériai vasutvonalon és a szolgálatot a kínaiaktól birtokbavett vonalra orosz és kínai ellenőrzés alatt fogják ellátni. A megegyezés hírével ellentétben Berlinbe érkezett moszkvai távirat azt közli, hogy a tárgyalások a távolkeleten holtpontra jutottak s nem igen van kilátás a megegyezésre.

biztosok tanácsának mai ülése elé, amelyen az orosz-kínai konfliktuson kívül megtárgyalásra kerülnek azok az okok, amelyek az augusztus elsejére tervezett kommunista megmozdulásoknak megállítását eredményezték.

— Osztrák—román gazdasági kapcsolatok. Bécsből jelentik: Osztrák részről már tavaszkor diplomáciai uton tárgyaltak arról a helyzetről, ami be fog állani az augusztus elsején életbelépő új román vámtarifával kapcsolatban. Ausztria a legkedvezőbb tarifális vámoikat kapta, feltéve, hogy kereskedelmi szerződés kötne Romániával. Minthogy közbejött akadályok miatt a diplomáciai tárgyalások abbamaradtak, az új vám-tarifa életbeléptetése most szükségessé tette a tárgyalások folytatását. A közeli hónapokban fel fogják újra venni a tárgyalások fonalát és minden valószínűség szerint a tél beállta előtt már rendes kereskedelmi szerződése lesz Ausztriának Romániával.

Berlin, aug. 6. Moszkvai jelentés szerint nagy érdeklődéssel tekintenek a népbiztosok tanácsának mai ülése elé, amelyen az orosz-kínai konfliktuson kívül megtárgyalásra kerülnek azok az okok, amelyek az augusztus elsejére tervezett kommunista megmozdulásoknak megállítását eredményezték.

A Fekete-tenger gyöngye
KONSTANCA
Avárosi kaszinó megnyitása

Nagy művészi attrakciók. Naponta színházi előadás. Cabaret-Dancing. 2 Jazz-band

Összes játékok államilag engedélyezve: Baccarat, Chemin de fer, roulett, Bul stb. — **Fenséges terasz gyönyörű kilátással a tengerre.** — Elsőrangú buffet.

„PALACE” szálloda
 250 szoba teljes komforttal és étteremmel.

Strand és fürdő Mamaia a világ legszebb strandja. Az ország legremekőbb pihenő és szórakozó helye.

Az élet igen olcsó Konstanczán.
 Bukarest—Konstancia 7 vonat naponta. — Fürdővonatok 50%o engedménnyel.

Szanatóriumok! Kórházak!
 A betegek kényelmét szolgálják, ha a

TUNGSRAM opál-takaréklámpát

alkalmazzák. Szabályozható nagyobb és kisebb fényerősségre. Nem kápráztat, kíméli a szemet. Kapható mindenütt!

Amerikai mintára férfiföltöny vasalás 15 perc alatt 30 Lei Czinknél, Cluj.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdelyi és bansági rsiósság naplapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Felolós szerkesztő: Jámber Ferenc.
Bukaresti szerkesztőség: Hátszegi Ernő, Str. Lipszani 91.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Herzl-ünnepély Petrosényban. Julius 27-én, szombaton este ünnepélyes ke-
 retok között tartotta meg a petrosényi
 sómér csapat dr. Abraham József né-
 rendezésével Herzl-ünnepélyét. A magas
 nővéru műsor Herzl emlékehez méltó
 volt. Minden egyes száma külön-külön
 emlékre méltó. Samuel Lipót igaz át-
 érteséssel énekelt „El molé rachimim”-ja
 nyitotta meg az este. E fájdalmas me-
 lódia „Hengzása után Hunyadi, Andor
 tartotta meg az ünnepi beszédet. Hatásos
 szavakkal megolevnedni lát-
 szott a nagy próféta szelleme. Rosen-
 berg Baba, Ver Andor „A vezérk”-
 c. kétfelnyét szavaltta el a Hatkvah
 c. kétfelnyét szavaltta el a Hatkvah
 kitermettséggel. Junger Manci Cserni-
 hawski egyik versének héber előadásá-
 val nagy hatást váltott ki. Ezután a só-
 mér csapát négyzólamu kórusa „Al
 mér Herzl (Herzl halálára) című dalt
 énekelt. Halmos Livia saját fordítá-
 sában szövevényeket olvasott fel Herzl
 Tivadar naplójából. A kórus által el-
 énekelt „Dort wo die Zeder, című dal
 után a nővés műsor Giszka Lay „Messias
 Heroldia” című drámája zárta be, me-
 lyet Herz Magda adott elő meglepő kesz-
 séggel, frényikus hatást aratva. Az est
 sikere dr. Abraham József né fáradhatat-
 lan munkásságának eredménye.

**Eljegyzés Preisler Einste eljegyez-
 te Lampel Jenő (Cluj). Minden külön ér-
 tetéses helyett.**

**Hamisított utalványok felhasználá-
 sával hárommillió lejelt károsították
 meg a kultuszminiszteriumot.** Bukarest-
 ből jelentik: A bukaresti rendrrefek-
 tura nagyon érdekes hamisítási ügyvel
 foglalkozik. A kultuszminiszterium köny-
 veltési osztálya felfedezte, hogy eddig is-
 meretlen teftések hárommillió lejt vettek
 fel különböző összegekben a kultusz-
 miniszteriumból hamis utalványok alap-
 ján. Az éj folyamán a prefektura kü-
 lönböző helyeken házkutatást tartott. Si-
 került felfedezni a hamisító bandát, a
 melynek négy tagját le is tartóztatták.
 Ezeknél különböző írás utalványokat
 találtak és hamis bélyegzőket. Valószí-
 nű, hogy ezeknek a hamisítóknak ösz-
 sekközfetésben kellett állaniuk a minisz-
 terium egyik alkalmazottjával.

**Hathavi moratóriumot kapott a Fran-
 co-Romana.** Bukarestből jelentik: A
 Franco-Romana bank ügyében az ifjovi
 törvényszék tegnap hirdette ki határo-
 zatát, mely szerint 6 havi moratóriumot
 engedélyez a banknak augusztus 5-ig kez-
 dettel a törvényszék felügyelő bizottsá-
 got küldött ki a bank ügyének ellen-
 őrzésére.

**Ujabb sikkasztást fedeztek fel a
 CFR nagyváradi fűtőházánál.** Nagyvá-
 radból jelentik: Egy névtelen feljelentés
 alapján a volt bukaresti CFR igazgató-
 sága hetek óta fegyelmi vizsgálatot foly-
 tat a nagyváradi fűtőházfőnökség több
 tisztviselője ellen. A vizsgálat eddigi
 folyamán megállapították, hogy hamis
 fizetési listákkal a személyzetet több
 tisztviselő megkárosította. A CFR igaz-
 gatóssága a vizsgálat eddigi eredménye
 alapján Isacsacsn fűtőházi főnököt, Tóth
 Irodaközvetlőt és még két hivatalnokot fel-
 függesztette állásából. A vizsgálat to-
 vább folyik.

**Üdvölközésekből — diplomáciai inci-
 dens.** Danzigból jelentik: Ma olasz hadi
 hajók érkeztek a kikötőbe és a szénátus
 elnökének tisztjeletére huszongy-huszon-
 egy ágyulövést adtak le. Emiatt konflikt-
 tus támadt a Lengyel főkonzil és az
 olasz hadihajók parancsnokai, másrésze-

ról a konzul és szénátus elnöké között.
 A konzul az olasz parancsnokoknál az
 ellen emelte fel szavát, hogy a kikötő
 bejáratánál adják le tisztelő lövéseiket,
 a szénátus elnökönök pedig azt az állás-
 pontját fejtette ki, hogy az elnöknek
 nem köztársasági elnöki, legfeljebb mi-
 niszterelnöki rangja van s így meg kül-
 tenc elégednie tizenkilenc ágyulövással
 is. Valószínű, hogy az incidensnek a
 kormányok közötti magyarázatkerések
 révén még fejleményei lesznek.

**Fegyvereket, revolvereket, tábori-
 konyhákat találtak a municiószállító osz-
 trá: gróf kastélyában.** Bécsből jelentik:
 A titított municiószállítás ügyében be-
 vezetett vizsgálát folyamán tegnap ház-
 kutatást tartattak Wachsenberg közég-
 ben gróf Stahrenberg Rüdiger Ernő
 kastélyában. A padláson, pincékben és
 gazdasági épületekben nagyon sok fegy-
 vert, revolvert, temérdek municiót, kato-
 nai felszerelési tárgyakat, sőt néhány
 táborikonyhát is találtak. Az osztrák
 gróf ellen fegyverreljárásért, életve-
 szélyes annak szállításaért el-
 járást indítottak.

**A szövögvari munkások sztrájkja
 ártérjedi Indára is.** Londonból jelentik
 Cáfolták azt a hírt, hogy a gyapotipar-
 ban a munkaadók és a munkásság kép-
 viselői között megindultak volna a tárg-
 yalások a munka felvételére. A munka
 beszünetes kezd ártérjedi Indára is.
 Kalkuttai jelentés szerint a szövögvá-
 rak sztrákszerző munkása sztrájkba lé-
 pett. A városban kisebb zavargó cso-
 portokat a karhatalomnak sikerült gyors-
 san leszerelnie.

**Macedonidot nem engedték repülő-
 gépen utazni.** Londonból jelentik: Mae-
 donald miniszterelnök Lossiemouthból
 Londonba utazott. Érkezését reggelre
 várják. Macedonid eredetileg repülőgé-
 pen akart utazni, de a légügyi miniszte-
 rium részéről értesítették, hogy az időjá-
 rás nem kedvez a légi utazásnak s így
 le kellett tennie tervét.

**A „Sárga madár, európai repülő-
 propagandára indul.** Párisból jelentik:
 Assolant, Lefevre és Lotti pilóták, akik
 nemrégiben sikeres óceánrepüléssel tet-
 ték híressé nevüket, ma délelőtt a „Sárga
 madár” óceánrepülőgépen európai repü-
 löpropaganda körútra startoltak a le-
 boungeti repülőtérről. Utjuk első etap-
 ja Madrid.

Meghalt a gramofon feltalálója.
 Washingtonból jelentik: A gramofon fel-
 találója, Emil Berliner, hannoveri szármá-
 zású elektrotechnikus, Washington-
 ban, tegnap, hetvennyolc éves korában
 meghalt Berlinert miat feltalálót, Ame-
 rikában nagyra becsülték. Számos te-
 lefontechnikai készüléknek, többek kö-
 zött a mikrofonnak is feltalálója volt. Ber-
 liner, mint vagyontalan ember került
 Amerikába, abban az időben, amikor
 Edison feltalálta a telefon hallókészülé-
 nek megjavítását célzó ajését. Emil
 Berliner ugyanilyen találmánnyal jött
 Amerikába és ő is benyújtotta a szabadal-
 mi hivatalhoz, azonban elkésett két hét-
 tel. Tizennégy évvel utóbb az Egyesült
 Államok legfelsőbb bírósága megállapí-
 totta, hogy a tulajdonképeni javított te-
 lefontapparátus feltalálója nem más,
 mint Emil Berliner. Ő ép úgy, mint Edi-
 son, az acéltól előállított kontakt-hegyet
 puha szénrészekkel helyettesítetté. 1887-
 ben Berliner feltalálta a gramofont.
 Egy cinklemezt bevont viaszokkal, am-
 ilyen egy írótooll író-oda mozdott, hul-
 lámvonalakat írt le. Ez volt a gramof-
 on őstípusa és Edison csak annyival ja-
 vított rajta, hogy az általa feltalált fo-
 nograf ezt a tollhegyet hol mélyebbre,
 hol kevésbé mélyre eresztette a lemez
 emulziójába. Még ma is, feltalálója
 után, Berliner-írásnak nevezik a gramof-
 on szövegnék mozgását. Berliner, amikor
 szabadalmat kapott a találmányára, még
 alapította a Victor Talking Machine
 Comp. vállalatot, amely nagy mennyi-
 ségben állított elő Berliner-féle lemeze-
 ket.

Rádió műsor

Idő: közép európai

SZERDA, augusztus 7. Budapest:
 9.15: Eugen Slepát orosz balalajka
 zenekarának hangversenye. Borodinó:
 Induló, Dal a osókról, Éjszaka volt,
 Trojka, Venjawszky: Mazurka. Két fe-
 kete ló, egy régi orosz dal. Hallod-
 mit susog a szél, Csend-románó, Kar-
 mancséki: Apacsdal, Bölcsődal, Csu-
 bariki-csuberiki: népdal, Egy szerenád.
 Add a keszd kedves barátom. Egyhan-
 guan cseng a harang, Barjsnja népdal.
 9.30: Hírek. 12.05: A m. kir. honvéd-
 gyalogezred zenekarának hangverse-
 nye. Csajkovszky, Wagner Richard
 műveiből. 12.25: Hírek. 13: Pontos idő-
 jelzés, időjárásjelentés. 14.30: Hírek:
 15.30: Magyar Rádió Ujság „Morse”-
 tanfolyama. 16.10: dr. Szalay László
 novelláiból olvas fel Baróthy József
 színművész. 16.45: Pontos időjelzés, idő-
 járásjelentés, hírek. 17.10: A m. kir.
 Központi Statisztikai Hivatal előadá-
 sa. 17.30: A Budapesti Rendőrzenekar
 Fúvóegyüttes nagy hangversenye.
 Verdi: Aida-győzelme induló, Rossini:
 Semiramis-megnyitó, Verdi: Traviata-
 ábránd, Borsay: Jelenetek a kurucvil-
 lágból. 19: Farkas Jenő és cigányzene-
 karának hangversenye. 20.30: Eszpe-
 rantó Világkongresszus alkalmából ren-
 dezett hangverseny. Bach, Smetana,
 Beethoven és Delibes műveiből. 22.20:
 Pontos időjelzés. Majd gramofonhang-
 verseny. Verdi: Trobadur, Leoncavallo:
 Bajazzók-prolog, Wagner: Lohengrin-
 duett, Puccini: Bohémélet, Granados:
 Spanyoltánc, Szilágyi: Fekete rózsá,
 Eisemann: Kalmár: Amit a jazz-band
 játszik, fox-trotok.
 Bécs: 21: Különböző nemzetek dalai.
 21.30: Könnyű zene, Thomas, Toscanini,
 Lehár stb. műveiből.
 Berlin: 20: Felolvasás Offenbachról.
 20.30: Opera közz.
 Belgrád: 22.10: Zenekari hangver-
 seny.
 Pozsony: 19: Közz. Prágából.
 Frankfurt: 20.20: Offenbach közz.
 Berlinből.
 Königsberg: 20: Offenbach közz.
 Berlinből.
 Kassa: 19: Közz. Prágából.
 Lipcse: 21: Irodalmi és kamarazenei
 est.
 Milánó: 22.10: Zeneegyveleg.
 Nápoly: 21.20: Giordano: La Cena
 Delle Beffe c. operájának közz.
 Prága: 19.05: Filharmonikus hangv.
 Róma: 21: Szimfonikus hangv.
 Stockholm (Motala): 19.45: Részletek
 Puccini: Pillangó kisasszony c. operá-
 jából.
 Toulouse: 21: Operett-részletek.
 Varsó: 20.30: Karic Kuswicka szop-
 ránénekesnő hangversenye.

Csütörtök, augusztus 8.

**Budapest. 9.15. A Mandits Szalonze-
 nekar hangversenye.** Strauss: Császár
 keringő. Weber: Oberen megnyitók. Flo-
 tow: Mártha-ábránd. Kálmán: Tatár-
 járás-egyveleg. Vecsey: Északi éjszaka,
 Perez-Freire: Ay-ay-ay. 9.30. Hírek.
 12.05 győri Lakatos Tóni és Misi cigány-
 zenekarának hangversenye. 12.25 Hírek.
 13. Pontos időjelzés, időjárásjelentés.
 14.13. Hírek, élelmiszerárak. 16. Rádió
 Szabadegyetem. Magyar vonatkozósu gra-
 mafonlemezek. Utána pontos időjelzés
 időjárás jelentés. 17.25 Operett-részletek,
 18.40 Gyorsirási tanfolyam, 19.15. Sár-
 kány Sándor előadása a „Az orgonáról”.
 19.45 Szavalóest, Szavalnak Harsányi
 Gizi és Gárdos Kornélia. 20.15 Hangver-
 seny. 21.20. Pontos időjelzés. 21.30. A
 m. kir. honvédegyalozred zenekarának
 hangversenye. Goldmark: Sába királynő-
 induló, Wagner: ábránd a Nibelungból,
 Gounod: Faust balettené, Liszt: Magyar
 koronázási induló. 22.10. Rigó Jancsi és
 cigányzenekarának hangversenye.
 Bécs: 20.20. Bécsi szimfonikus zene-
 kari hangverseny. Strauss műveiből.
 Belgrád: 22.20. Rádió-kvartett, Weber,
 Massenet, Tschajkovszky műveiből. Bres-

lau: 22.30 Táncczene. Frankfurt: 20.15
 Esti hangverseny. Mozart, Puccini, Tschaj-
 kowszky műveiből. Kassa: 20. Közvetlen
 Prágából, 20.30. Rádió hangverseny, 21.
 Esti hangverseny. Milánó: 20.30. Leon-
 cavallo: Bajazzók c. operájának közz.
 Nápoly: 21.02. Suppé: Boccazio c. ope-
 retjének közz. Prága: 22.20. Gramafon-
 zene, 23. Toronyóraütés. Róma: 21. Szim-
 fonikus hangverseny. Stuttgart: 20.45.
 Wagner est. Toirno: 20.30. Bajazzók közz.
 Milánóból, utána jazz band. Toulouse:
 21. Operarészletek. Bizet. Carmen c. ope-
 rájából, Verdi: Traviata, Puccini, Tosca.
 Varsó: 20.30. Esti hangverseny. Orosz
 zene. Csajkovszky, Glinka, Rubinstein mű-
 veiből.

Szabó Jenő
 divatkülönlegességek
 nagyruházában CLUJ

Saison utáni árák:

1 drb. flanel takaró	—	Lei 150.—
1 m. crepp pasztel szí- nekben	—	29.—
1 m. szerb vászon	—	29.—

Szabó Jenő
 divatkülönlegességek
 nagyruházában CLUJ

Saison utáni árák:

1 méter vászon gyermek fehérneműre	—	Lei 29.—
1 m. francia crepp pon- gyolára	—	39.—
1 m. Opalin színes fehér- neműre	—	29.—

HIRDETMÉNY.
HOTEL MARNA
 ujonnan megnyitott Bukarestben, Str.
 Buzesti 3. és Cal. Grivița 80. sarok.
 Néhány percnyire a vasutállomástól.
 Száznyolc szoba, legmodernebb kom-
 forttal. Központi fűtés, hideg és meleg-
 víz minden szobában. Lift, fürdő és
 telefon az utazó urak rendelkezésére.
 Nagyon mérsékelt árák. Utazók 25
 százalék rabattot kapnak a tarifa után.
 Kiváló tisztelettel:
A MARNÁ-szálloda igazgatóssága.

APRÓHIRDETESEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb
 betűvel 10lej. Legkisebb apróhirdetés 50lej.
 Álláskeresőknek 30 százalék kedvezmény.
 Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés
 levelet csak úgy továbbítunk, ha portó bélyeg
 mellékelve van. Eljegyzési hírek díja 250 lej.

Mit kell tudni! Orvosi
 tanácsadó mindenkinék
 írta és megküldi 12
 lej bélyeg ellenében
 Dr. Goldberger bór-
 gyógyász, v. kórházi
 főorvos Cluj, Saguna 5.

24 éves jó csatádból
 való zsidó fiú, szomb-
 bat megtartásával,
 utazól vagy bármilyen
 más állást keres. Szí-
 ves ajánlatokat „Ga-
 ranciakepes” jellegre
 a kiadó továbbít. 2198

Két vas cementeserép
 készítő gép 1500 pre-
 seit vastemézzel jütá-
 nyos feltételek mellett
 olcsón eladó. Cim a
 kiadóban. 2198

Nagyszabeni intel-
 ligens család közép-
 iskolába járó fiugyer-
 meket teljes ellátásra
 elvállal. Cim a kiadó-
 hivatalban. 2210

Önálló perlektleve-
 lezőt keresünk azon-
 amlra. Némétül tudó
 előnyben” jellegre a
 kiadóban. 2211

Románul és lehetőleg
 németül tudó könyvelő
 keresünk azonnali be-
 lépésre. Cim: Főter.
 20. Sorsjegykció.

Kiadó egy teljesen
 különbejáratu szép
 nagy parkettos utcai
 szoba, fűrdőszobahasz-
 nálattal, két-három
 személy részére is.
 Strada Gen. Berthelot
 (v. Ötvös-u.) 25.

Frisz kóser bivaly- és
 tehéntej naponta két-
 szer, csészamőnek és
 befgeknek Állandóan
 egy tenentől fejve, ház-
 hoz szállítva is kap-
 ható. Ugyanott Állan-
 doan friss kóser tejfel,
 turó és vaj is kap-
 ható Schwartzn Ignác
 Cal. Decebal 36.

Szerda, 1929

Defi
az ang
nagytrés

Csak az As
 és a kupag
 tevő ny

Most, hogy
 professzionah
 lata és a me
 mindazon érv
 futball bevez
 aktválsnak t
 ismertjük a
 napokban köz
 A profifüzb
 sósorban üzlet
 is jó üzlet tal
 is kétségtelen
 lyeknek lebor
 és kiadások fé
 Ha végignézi
 számadásain
 még Angliába
 nábn. Bizony
 tek, amelyek
 pesek kimuta
 lán a klubok
 ta az elmúlt s

Ehhez hozzá
 ez Angliában
 harmincezer
 átlagos száma
 jelentőségű t
 a nézőközöns
 jár. És még
 egyesületek.
 indulkunk akk
 kozásnak, am
 res szám is o
 fel, egy jó fu
 Az angol p
 tek mérlegeik
 reséget kimut
 Aston Villa v
 kintöltyos ösz
 osztathott ki a
 kes, hogy az
 szerepelt vala
 haniar kiesett
 rény helyezés
 hogy a jó szer
 az anyagi sik
 esetre, hogy a
 Wednesday 1
 az Aston Vill
 Portsmouthh
 végzett 6377
 dik liga bajn
 elégedett kise
 is.

A deficitet
 két nagy név
 castel United
 font ráfizetés
 tura sem tud
 nem is szolgál
 pos csorba es
 londoniak ked
 tenham Hots
 alaposan cser
 ege, mert ki
 azon törmie a
 ficitet honnan

LEGUJABB MODELLEK!

Vasut
a vár
Legu
0

SPORT

Deficittel zárult az angol profiklubok nagyrészenek mérlege

Csak az Aston Villa, a ligabajnok és a kupagyőztes tudtak számotvető nyereséget kimutatni

Most, hogy nálunk ismét felvetődött a professzionális bevezetésének gondolata és a megindult vita felsorakoztatja mindazon érveket, amelyek a hivatásos futball bevezetése mellett és ellen szólnak, aktívul tartjuk, ha az alábbiakban ismertetjük az angol profikluboknak a napokban közzétett mérlegeit.

A profifutball, természetéről fogva, elsősorban üzlet kell, hogy legyen. Ha nem is jó üzlet talán, mert hiszen sportterülete is kétségtelen, de legább olyan, amelynek lebonyolítása során a bevételek és kiadások felig-meddig felezik egymást. Ha végignézzük az angol futballklubok számadásait azt kell látnunk, hogy ez még Angliában sincsen így az egész vonalon. Bizonyos hogy vannak egyesületek, amelyek még tetemes felesleget is képesek kimutatni, de nagyon sok, sőt talán a klubok nagyjából, deficitel zárta az elmúlt szezont.

Ehhez hozzá kell gondolnunk azt, hogy az Angliában történt meg, ahol tíz, husz, harmincezer a mérkőzések látogatóinak átlagos száma, nem is szólva a nagyobb jelentőségű találkozásokról, amelyeken a nézőközönség a százezerhez is közeljár. És még itt is deficitel küdenek az egyesületek. Vajon milyen kilátásokkal indulunk akkor mi neki ennek a vállalkozásnak, amikor nálunk még a kétezres szám is olyan ritkaság, mint tegyük fel, egy jó futballcsapat.

Az angol profiklubok tehát közé tették mérlegeiket. A nyereségeiket. A nyereséget kimutató egyesületek között az Aston Villa vezet, amely az idén igen tekintélyes összegű, 12.504 angol fontot osztogat ki a részvényesek között. Érdekes, hogy az Aston Villa az idén nem szerepelt valami fényesen. A kupából elé hamar kiesett és a ligában is igen szerény helyezést ért el. Ugyátszák tehát, hogy a jó szereplés az egyetlen kritériuma az anyagi sikernek. Bizonyos mérvvel ez arra utal, hogy a ligabajnok, a Sheffield Wednesday 10.821 fonttal alig marad el az Aston Villa mögött, de a kupagyőztes Portsmouth itt csak az ötödik helyen végzett 6.377 font nyereséggel. A második ligabajnok, a Middlesborough, megelégedett kisebb, 3.584 font nyereséggel is.

A deficitet kimutató egyesületek között két nagy név vezet. Első helyen a Newcastle United szerepel csaknem 10.000 font ráfizetéssel. Ugyátszák az európai tura sem tudta megjavítani a mérleget, nem is szólva a hírnévről, amelyen alapszóra esett. A második helyen a londoniak kedvence csapatát látjuk, a Tottenham Hotspurs-t, amelyet ugyátszák alaposan cserben hagyott a törzsközönsége, mert különben nem kellene most azon törnie a fejét, hogy a 7061 font deficitet honnan teremtesse elő.

Figyelem!!

Baranyai György
alsótömési cserépkályha gyárának
lerakata a központi irodája
Brassó,
Vasut-utca 58. szám,
a vámmal szemben.
Legszébb kivitel!
Gyári árak!

LEGSZÉBB SZINEKI!

LEGJÁRAB MODELLEK!

A lista egyébként a következő:

A nyereséget kimutató egyesületek:

Aston Villa	12.504 font
Sheffield Wednesday	10.821 font
Liverpool	9.772 font
Everton	9.406 font
Portsmouth	6.377 font
Blackburn Rovers	6.048 font
Middlesborough	3.584 font
Notts County	2.216 font
Sunderland	1.574 font
Arsenal	990 font

A veszteséget kimutató egyesületek:

Huddersfield Town	365 font
Newcastle United	9.962 font
Tottenham Hotspurs	7.061 font
Bristol City	5.109 font
Sheffield United	4.878 font
Barnslev	3.856 font
South Shields	3.000 font
Bristol Rovers	2.200 font
Brighton	2.174 font
Reading	1.570 font
Burnley	1.468 font

Közgazdaság

A külföldi pénzüintézetek óvatosságra intik a romániai bankokat

Súlyos pénzkrízist jósolnak őszre a pénzüintézetek. A Banca Nationala kétmilliárdos bankjegyforgalom-emelése nem lesz elég a pénzkrízis leküzdésére

(Cluj-Kolozsvár, aug. 6. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári pénzüintézetek körében feltűnő idességgel tekintenek a pénzpiac őszi perspektívái elé. A bankjegyforgalom kétmilliárdal való emelése, amit a kormány beígért, nem fogja a pénzpiac akut válságát csökkenteni, mert ez a kétmilliárdos emelés tulajdonképpen nem egyéb, mint annak a bankjegyforgalomnak a helyreállítása, amely a stabilizáció előtt volt az országban. A jelenlegi 19 milliárdal szemben 21 milliárd és néhány 100 milliót reprezentál az a plafon, az a limit, amelyben Bratianu Vintila szabta volt meg a kibocsátható bankjegymennyiségek összegét. A Banca Nationala a stabilizáció után nemcsak, hogy nem valósíthatta meg a plafonnak olymértvű áttörését, hogy az csakugyan megfelelhessen a gazdasági élet szükségességeinek és lehetővé tegyen egy intenzívebb gazdasági tevékenységet, de

kénytelen volt redukálni a bankjegyforgalmat, hogy a fenyegetett devizastokkot megvédelmezhesse.

Ez a kétmilliárd nem fog segíteni a piac krízisében és a helyzetet sokszorosán súlyosítja az a körülmény, hogy a pénzkrízis a közép-európai államokban is egyre nyomasztóbbá válik. Most kezd nyilvánvalóvá válni az a hatás, amelyet a tőkéknek a jobban kamtozó amerikai piac felé való vándorlása váltott ki az európai pénzpiacra. A kolozsvári pénzüintézeteket figyelmeztették arra, hogy a külföldi hitelt az európai pénzüintézetek kénytelenek lesznek rendkívüli mértékben megszorítani és épen ezért a kihelyezéseknél a legnagyobb óvatosságot és elővigyázatosságot ajánlják. Pénzügyi körökben számolnak azzal, hogy az őszi hónapok a krízis súlyosodását és a pénz újabb drágulását fogják hozni, amin a kiválóan ígérkező termés sem segíthet.

A hadsereg gabonaszükségletét ezután kizárólag a szövetheteti központtól fogja beszerezni

Teljesen kizárják a hadseregszállításból a kereskedelmet

(Bucaresti-Bukarest, aug. 6. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Uj Kelet egyik legutóbbi számában a kormány politikáját bírálva, alkalmunk volt rámutatni arra, hogy a nemzeti parasztpárt programjának egyetlen pontját igyekezett ugyszólván maradék nélkül valóra váltani: a földmívelő osztály támogatását. A mezőgazdasági hitelintézet megszervezése, a szövethetetek reorganizálása, a mezőgazdasági gépek behozatali vámjának a minimumra való redukálása a törvényhozásban is kifejezésre juttatták azt a szellemet, amely a kormányzásban egyébként is akadálytalanul érvényesül. A minap volt alkalmunk arról is beszámolni, hogy a pénzügyminisztérium az adóhátralékban lévő földmives gazdáknak hosszabb haladékot engedélyezett adóik kifizetésére és ez alkalommal rámutattunk arra, hogy a méltányosság politikája megkövetelné, hogy a gazdasági élet többi faktoraival szemben is, ha nem is azonos, de legalább minimális figyelmet tanúsítson a kormány.

Bucaresti lapjelentések most arról számolnak be, hogy a szövethetetek központja szerződést kötött a hadügyminisztériummal, amelynek értelmében 1929-30 évben az összes katonai pékségeket a szövethetetek fogják buzával, liszttel ellátni. A szerződés egyik pontja kifejezetten hangsúlyozza, hogy a búzát csak a földmívelőktől szabad

beszerezni, vagyis a szövethetetekbeli központoknak csak a termelőktől közvetlenül szabad a hadsereg számára szállítandó búzát bevásárolni. A hadügyminisztériummal szemben a szövethetetek központi bankja és a román nemzeti szövetheteti hivatal garantálták a szerződés végrehajtását. Az egyes szervezetek a beszerzési áron fogják a szövetheteti központnak továbbítani a buzamenyiségeket, 1 százalék jövedelem és a költségek felszámításával. A szövetheteti központ ezután a megfelelő hásonnal adja tovább a búzát a hadseregnek. A központ felhívja a szövetheteti szervezetek figyelmét arra, hogy respektálják a szerződésbeli kötelezettségeiket, hogy a következő években is a szövethetetek maradassanak a hadsereg szállítói. A hadügyminisztérium értesítette a szövetheteti központot, hogy a hadsereg számára szükséges zab és rozsmennyiséget ugyancsak a szövethetetek utján kívánja beszerezni. E célból a minisztérium értesítette az egyes hadtesteket, hogy amennyiben nem kötöttek szerződéseket eddigi szállítóikkal, úgy szakszák meg azokkal az összeköttetést.

A szövetheteti központ körlevelet intézett a prefektusokhoz, amelyben kéri őket, hogy a szerződés létrejöttét hozzák a fajúsl gazdák tudomására s ugyanakkor közöljék azt is, hogy a kormány intérvendál a nagy exportcégeknek, hogy

ugyancsak a szövethetetekre keresztül szerezzék be szükségleteiket.

Talán fölösleges rámutatnunk arra, hogy a fentebbi intézkedések a gabonakereskedelmnek a gazdasági életből ki-zárásához fog vezetni és a kereskedelemnek ezt az ágát s szövethetetek offenzívája annál is súlyosabban érinti, mert a szövethetetek privilégizálása ugyszólván máról-holnapra történt meg. Alkalmunk lesz a kérdéssel még bővebben foglalkozni.

Törzskönyvezik az állatokat. A földmívelésügyi minisztérium szeptember elsejétől az eddigi magyar rendszerű állati járlatlevél helyett új marhaleveleket bocsát ki. A levél francia minta szerint készül és járlatellenőrző szelvényvel lesz ellátva. Ezzel kapcsolatban elrendelték az összes állatok törzskönyvezését is, amelyet minden faluban a jegyző fog vezetni. Remélik, hogy ezzel a ténnyel megszüntethetik az állatelladások körül történő különböző visszaéléseket.

Az aradmegyei vámmalmok szindikátusba tömörültek. Az aradmegyei vámmalmok szindikátusba tömörültek. A szindikátusnak főcélja a vám egységes megállapítása. A szindikátusban résztvevő tagok az eddigi 12 százalékos vám helyett 12 százalékos nettó vámot, két százalékos portást és két százalékos forgalmi adót, összesen tehát 16 százalékot állapított meg.

SZÍNHÁZ—MŰVÉSZET

A Magyar Színház műsora:

Szombat este 9 órakor: **Pista néni** (Ujdon-ság, Poor Lilivel, nagyon oleső mozi-helyárrakkal. Jegyek ára: 50, 40, 30, 20 és 10 lej. Sorozatszám: 438).

A Magyar Színház mozi-műsora:

Szerdán, csak 4 és félhet órakor: **1. Kelet lángokban.** (10 felvonásos izgalmas dráma, a főszerepben Lon Chaney.) **2. Nagyvilági házasság.** (Társadalmi szinjátek. Főszerepben Conrad Nagel, a Szenvedély főszereplője.) **3. Kisérő műsor** (Kettős műsor. Két és félórás előadások). Helyárak: 30, 20 és 10 lej.

Csütörtökön, 4, félhet és 9 órakor: **1. A maeska.** (A legújabb amerikai vigjáték-újdon-ság, 7 felvonásban. Főszereplő a filmművészet legragyogóbb csillaga: Clara Bow.) **2. Beestelenek.** (Nagyszabású 8 felvonásos dráma. Főszereplő: Bernhard Goetzke.) **3. Pótképek.** (Két és félórás előadások. Kettős műsor.) Helyárak: 30, 20 és 10 lej.

Pénteken 4, félhet és 9 órakor: **A maeska.** (A legújabb amerikai vigjáték-újdon-ság, 7 felvonásban. Főszereplő a film-művészet legragyogóbb csillaga: Clara Bow.) **2. Beestelenek.** (Nagyszabású 8 felvonásos dráma. Főszereplő: Bernhard Goetzke.) **3. Pótképek.** (Két és félórás előadások. Kettős műsor.) Helyárak: 30, 20 és 10 lej.

Szombaton csak 4 és félhet órakor: **A maeska.** (A legújabb amerikai vigjáték-újdon-ság, 7 felvonásban. Főszereplő a filmművészet legragyogóbb csillaga: Clara Bow.) **2. Beestelenek.** (Nagyszabású 8 felvonásos dráma. Főszereplő: Bernhard Goetzke.) **3. Pótképek.** (Két és félórás előadások. Kettős műsor.) Helyárak: 30, 20 és 10 lej.)

MOZI

CORSO-filmstúdió műsora:

Szerdán 5, 7, 9 órakor: **A vénkisasszony titka.**

JAZOMIR

Egy hős pacifista históriája

Írta: ALEX SLANK

(26)

Előkerült nem sokára egy kis itóka. Irma kedvet kapott a táncra és pár perc múlva már a szomszéd szobában keringtünk. Tangó táncoltunk és Irma épen oléggé kihaszálta oránk a táncnak minden szerejmi lehetőségét. Simult, olett és azokban a pillanatokban, amikor eszrevettünk tudta magát, orcát a képenre szoritotta. Tüzes volt, de engem nem tudott feltüzelní. Nem is értem: csak a purdorjének és a szappannak a zsrszagát éreztem.

Megint igénybe kellett vennem Ubul bütámát.

Jagurek doktor megbízása értelmében megkértem, legyen segítségemre a kórházi seprés alkalmával. Nem kérek sokat, csak annyit, hogy minősítessen segéd-szolgálatosnak. A szemem — mondottam — végérvényesen el van intézve, nem látok az egyik szememre és igazán fölösleges, hogy engem kórházban tartogassanak.

Ubul kicsi gondolkodás után megadta az instrukciót.

„Te — mondotta — jobban meg tudod csinálni eddigi összeköttetésséiddel a magad ügyét, mint én. Tudhatod, hogy én helyzetemnél fogva kénytelen vagyok minden vonalon indifferensnek mutatkozni, olyan helyzetben vagyok, hogy nem köthetem le magam sem jobbra, sem balra. Egészen más a Jagurek esete. Ennél az embernél eljártam az érdekedben, mert akkor meg senki sem volt, ma azonban kicsi tényezője lettél a sajtónak. Különben is ez a Jagurek nekem szabadkőmves testvérem. Nála a protekciókérés egészen más alapon ment, ilyen alapokat én nem találok azokhoz a körök-höz, akikre neked most szükséged lesz. Ajánlom, ne szemérmefeskedj, mert a szemérmesek kikérülnek az első vonalba, hogy hősökké váljanak, vagy halottakká. Eljön az ideje, tudom, amikor itthon fognak megteremtődni a hősök. És én azt ajánlom neked, csak tartogasd magad erre az időre, Jazomir, tehát ne rúgj most vissza semmiféle eszközöztől. Ne legyenek sem erkölcsi, sem modorbeli skrupulusaid. A mai helyzetben egyetlen amúciód, szinte vallásod legyen a szent könyök.”

Ez a beszéd olyan volt, hogy már közel éreztem magam a kísértéshez, hogy elmondjam neki forradalmárokkal való összeköttetésemet, de akkor megjelent Felbár József képe előttem. Intett az új-ával. Nem szabad!

A fogadalomra gondoltam.

A felülvizsgálat megint váratlanul jól sikerült. Szinte nyomasztott ez a szerencse. Visszaemlékeztem előbbi sorozatos sikereimre és a rákövetkező bajokra. De az ember a lelkismeret szavára csak egy pillanatra hallgat, a másikban már az aktuális helyzetet igyekszik kiaknázni. Ugy vélem, a Szent Buzakalásznak a keze volt benne. A kórházban semmiféle rászokással nem kísérletezgettek, hogy látóvá tegyék az egyik szememet. Nem hívtak elsőtételt szobába és nem tettek csalóka apparátusokat a szemem elé. A törzsorvos megkérdezte, érzek-e nyomást a tarkómon, szoktam-e szédülni, el fog-e néha a reszketés.

Mindenre igennel feleltem, apró részleteket mondtam el fejnnyomásomról, mondtam, hogy fulladni szoktam, fülem tettem. Azt is mondtam, hogy jeleket látok az égen, borzasztókat szédülök. Hajszában mult, hazudtam, hogy tegnap egy autó el nem gázolt. Reszketésemet pedig nyomban demonstráltam a doktor előtt. Fromm Ferenc régebben kioktatót a reszketésre. Jól értem ezt a mester-séget, azt hiszem nincs az a citera, aminek tiz poént ne adnék.

Ritkán mulattam olyan jól — persze befelé — mint most ezen a törzsorvoson, aki engem preparálni akart a kérdéseivel, de feleleteim annyira meggyőztek, hogy jegyzeteket készített, bizonyára tu-

dományos célokra a hazugságokból, amiket én itt neki elmondottam.

Azonban a segéd-szolgálatosságig hozszu az ut. Mindegy, földoloz, hogy itthon maradtam.

Írtam a Szent Buzahintóba. Olyan cakkot, hogy a tükörbe nézve kellett meggyőződnöm, hogy azért mégsem sülyedtem el szégyenemben.

A tegnapi est örökké emlékezetes maradás számomra.

Szombat lévén, két szerkesztőségbeli társammal ellátogattam a Maximába.

A Maxim azoknak a lumpoknak a tányája volt, akik szerették tiszítani viharos mulatságaikat egy kis meghittséggel és izes házikószállal. Hiszen itt alapjában véve nem is voltak viharos mulatságok, mert a túrszvendégek, az éjszakai lapok újságírói és nyomdavezetői, inkább pihenni jöttek, vagy egy-egy jó falatra, amit két ószhaju asszony szolgált ki, a Maxim két tulajdonosa: fiatalabb korukban ismert táncosnók. Kicsit meghíztak, kicsit megpötyhüdtek, de a kedélyük friss maradt és a kacagásuk olyan pattogó és trillázó volt, hogy az ember el tudta felejtetni a család hiányát.

Már ott találtuk Noldiék kompániáját. Német kabarcécsillag társaságában kedélyesködtek, meleg, feszelen hangulat aradt az asztal fölöl, ahová azonnal meg-invitaltak bennünket. Mindjárt oda ültek a Maxim tulajdonosnői is, kik olyan meghitt természetességgel bántak velünk, mintha a nőnikéink lettek volna, akiknek a házában szoktuk eltölteni vakációinkat. Mindenféle szelid tanácsot láttak el, ide menjünk, oda ne menjünk, itt veszedelnek fenyegetnek, ott sem vigyázzanak a pénzünkre és legjobb, ha a Maximba járunk, azt soha nem bánja meg az ember.

„Da wird man nicht ausgewurzt“ — mondotta az ószhaju nő.

„Itt nem lesz kigyökerezve az ember“ — magyarázta a másik. Itt az ember a pénzért megkapja a jó bécsi snidlit, itt nem kell társaság-pénzt fizetni, itt a hölgy boldog és megelégedett és el van ragadtatva és meg van tisztelve és új embernek érzi magát, ha az újságírók leülnek egy kis éjféltáncú traszra velük.

„Csak az a baj — szóló közbe: Noldi szivarát egyre rágya — hogy csupa olyan hölgy jár ide, aki boldognak érzi magát, ha ilyen humpok, mint mi szóba állunk velük. Tíz év óta járok ebbe a lokálba, de még egyetlen rendes nő nem jelentkezett. Csupa olyan nő, akit megtudtam három óra alatt hódítani. Mit, három óra alatt? Némelykor egy félóra alatt!

A zombes Noldit ekkor a nők átkarolták, összecsókolták és azt mondták neki, hogy a világ legszebb, legideálisabb embere, olyan, aki előtt pukedlize vonulnának fel a világ szépei. Csoda-e, hogy olyan könnyen bedűlnék neki.

Ennek a vizitálki jelenetnek kacagtató hatása volt, minthogy Noldi egyáltalán nem tartozott a férfiszépségek közé, nyurga, lompos alakja volt, hosszú arca kifejező volt ugyan, de a szépség bizony a legjobb jóakaratával sem lehetett mondani.

(Folyt. következik.)

No. 129/1929.

Concurs.

Die aut. orth. isr. Kultusgemeinde in Sibiu beabsichtigt zu ihrem neu zu eröffnenden Kindergarten eine diplomierte Kindergärtnerin zu angajieren.

Diesemigen ledigen Reflektantinnen, die die romanische, hebraische und deutsche Sprache vollständig beherrschen, mögen ihre Offerte unter Angabe ihrer Gehaltsansprüche bis zum 20. August l. J. dem Unterfertigten zukommen lassen.

Sibiu, am 28. Juni 1929.

Obering. Aladár Lukács
Präsident.

A magyar regényirodalom legújabb remekel:

1. Bibó Lajos: **Anyám!** A modern magyar társadalom nagy regénye. 2 kötet, művészi egészvázsonkötés — Lei: 612.—
2. Földi Mihály: **Az utolsó álarc.** Ujszerű regény a színészvilágból. Ffom egészvázsonkötés — Lei: 313.—
3. Móricz Zsigmond: **Az ágytakaró.** Magyar zamatu történet. Izléses vázsonkötés — Lei: 408.—
4. Szomory Dezső: **Térjetek meg végre hozzám.** Különleges témák kis novellákban. Szép egészvázsonkötés — Lei: 245.—
5. Zilahy Lajos: **Valamit visz a víz.** Ragyogó meseszöveg, mesteri lélekelemzés. Csinos egészvázsonkötés — Lei: 232.—
6. Babits Mihály: **Halál fia!** Regényes korrajz a magyar középosztályról. 695 oldal, diszes egészvázsonkötés — Lei: 632.—

Napjaink leghíresebb regényei:

7. E. Didring: **A világpók.** Az arany és rádium regénye. Modern egészvázsonkötésben — Lei: 232.—
8. Dos Passos: **Nagyváros.** New-York regénye, minden büne, minden gyönyör. Impozáns egészvázsonkötésben — Lei: 398.—
9. Hutchinson: **Az asszony, aki pénzt keres.** A cím beszél. Elegáns egészvázsonkötésben — Lei: 320.—
10. Blasco Ibanez: **Mindenki asszonya.** Regény korunk emésztő tüzeiről: a hisztériáról. Szép egészvázsonkötésben — Lei: 272.—
11. Mereskovszkij: **Leonardo Da Vinci.** Egy rendkívül művész regénye egy rendkívül korban. 2 kötet, piros luxusvázsonban — Lei: 327.—
12. G. Da Verona: **Cleo, divatszalon.** Merőben ujszerű, forró szerelmi történet. Elegáns egészvázsonkötésben — Lei: 245.—
13. Zilahy Lajos: **Két fogoly.** Forró szerelmi történet a nagy háborúból. 2 kötet, elsőrangú vázsonkötésben — Lei: 544.—

Kaphatók az UJ KELET könyvostályában.

Olcsósági könyv hullám

Az alábbi híres művek egy-egy kiadás megmaradt példányából valók s ezért rövid ideig (az új kiadás megjelenéséig) több mint 60%-os árengedménnyel szerezhetők ba

I. Regények és eibeszélések:

	Bolli ár	Leszállított á
Carco: Kokain 162 oldal	180 L.	68 L.
Hugo: Izlandi Han 487 old.	400 "	120 "
König: Szent palota 312 old.	320 "	130 "
Lindberg: Viola 181 old.	180 "	66 "
Miklós: Madárka 152 old.	160 "	55 "
Négyek regénye 269 old.	280 "	90 "
Norris: Az örvény 433 old.	400 "	120 "
Rosny: A föld halála 245 old.	220 "	66 "
Löns: Ordas 207 old.	220 "	66 "
" Két arc 291 old.	260 "	80 "
Busson: Szegény Dronte 382 old.	320 "	110 "
Baumann: Jób 367 old.	340 "	110 "
Strobl: Kísértetek 416 old.	320 "	110 "
Gerald: Ezüstlakodalom 190 old.	100 "	30 "
" Robert és Marianne 192 old.	100 "	30 "
Goethe: Clavigo 84 old.	100 "	30 "
Szép E.: Magyar könyv 124 old.	80 "	40 "
" Világ 64 old.	80 "	30 "
Elbeszélők tára 200 old.	100 "	35 "
Ebner-Eschenbach: Felbontatlanul	30 "	10 "
Lakatos: Pesti bábjáték 48 old.	30 "	10 "
Lermontov: A démon 56 old.	30 "	10 "

II. Ismeretterjesztő művek:

Ambrus: A kritikáról 101 old.	30 "	10 "
Sebestyén K.: Schakespeare 191 old.	30 "	10 "
Sealsfield: A vén squatter 141 old.	130 "	10 "
Braun Soma: A népmese 205 old.	100 "	20 "
Grubb: Quakkerek vallása 165 old.	100 "	20 "
Kármán: Éthika 169 old.	140 "	25 "
Leidenfrost: Bevezetés az élettud. 121 old.	100 "	20 "
Zoványi: Felvilágosodás 186 old.	100 "	20 "
Havas: Értéktözsde 82 old.	100 "	15 "
Nagy: Bevezetés a szociológiába 88 old.	100 "	20 "
Schmidt: Az ind filozófia 120 old.	800 "	20 "
Wells: A művészet fejlődése 279 old.	400 "	320 "
Zoványi: A reformáció Magyarorsz. 485 old.	100 "	135 "

III. Miniatűr könyvtár (Bibliofil kiadás):

Baudelairs: Romlás virágai	320 "	130 "
Emőd: Nótám, füttyöm, citerám	160 "	66 "
Flaubert: Három mese	160 "	66 "
Gautier: Kleopatra egy éjszakája	160 "	66 "
Gerald: Ezüstlakodalom	160 "	66 "
" Robert és Marianne	160 "	66 "
Hoffmannsahl: Akárki	160 "	66 "
Kosztolányi: Szegény kis gyermek	160 "	66 "
" Egy bus férfi panasza	160 "	66 "
Rolland R.: A szerelem és halál játéka	160 "	66 "
Schoppenhauer: A szerelem metafizikája	160 "	66 "
Schakespeare: Szonettjei	160 "	66 "
Szomory Dezső: A selyemszínör	160 "	66 "
Tolsztoj: Az élő holttest	160 "	66 "
Wagner: Parsifal	160 "	66 "
Wlassics: Régi fiók	160 "	66 "
Zsolt Béla: Igaz könyv	160 "	66 "

300 lejj a kiválasztott művek egy összegben fizetendők (vagy előfizetéssel vagy utánvétellel és portóval). 300—500 lejj két egyenlő részletben. 500 lejen felüli megrendelésnél a vételár havi 150 lejes részletben.

Részletfizetésnél az első részlet és a portó a küldeményvel lesz utánvételezve. Megrendeléseit egy lapon az Uj Kelet könyvostályához kérjük beküldeni.